

עמ"ת 46004/10/14 - סאלמן אבו סוילם, סאמי אבו סוילם, סאלח אבו הוידי, מחמד אבו סוילם, דועה אבו סוילם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

30 אוקטובר 2014

עמ"ת 46004-10-14 אבו הוידי(עציר) נ' מדינת ישראל

עמ"ת 46312-10-14 אבו סוילם נ' מדינת ישראל

עמ"ת 45808-10-14 אבו סוילם נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת יעל רז-לוי

העוררים

1. סאלמן אבו סוילם (46312-10-14) 2. סאמי אבו סוילם

(45808-10-14) 3. סאלח אבו הוידי (46004-10-14) 4.

מחמד אבו סוילם (45808-10-14) 5. דועה אבו סוילם

(45808-10-14)

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים:

ב"כ המשיבה עו"ד נדב אוחנה

העורר 1 וב"כ עו"ד דמרי

העוררים 2, 4, 5 וב"כ עו"ד אייל הדר ועו"ד שלום פיניאה

העורר 3 וב"כ עו"ד אבו קוידר

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מאחדת את הדיון שבשלושת העררים כמבוקש.

ניתנה והודעה היום ו' חשוון תשע"ה, 30/10/2014 במעמד הנוכחים.

יעל רז-לוי, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

עמוד 1

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט השלום (כבוד השופט י' עטר), מיום 27.10.2014.

נגד העוררים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, זאת ביחס לכל העוררים פרט לעורר 4, אשר לו מיוחסת עבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; עבירה נוספת של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, התפרעות וכן לעוררים 1, 3, 4 מיוחסת עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ולעוררת 5 עבירה של העלבת עובד ציבור (ריבוי עבירות).

כתב האישום עניינו באירוע קשה שאירע ביום 14.10.2014 עת שהגיעו כוחות משטרה לאבטח גורמים אזרחיים אשר הגיעו למקום כדי לבצע צו הריסה, שניתן במסגרת פסק דין בבית משפט השלום בבאר שבע. בסמוך לאחר הגעת השוטרים ואותם גורמים, החלה במקום ההתקלות אסורה של כמאה בני אדם, התקהלות אשר הסלימה והפכה התפרעות אלימה, במהלכה יודו אבנים ומוטות ברזלים לעבר הכוחות המשטרתיים וההתפרעות אף כללה צעקות ודחיפות, כאשר כתוצאה מההתפרעות נפגעו שני שוטרים.

ב"כ העוררים הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה עוד בבית המשפט קמא אם כי טענו לכרסום מסוים בראיות וכן לנסיבות האירוע.

על טענות אלו חזרו ב"כ העוררים בפני כאשר הדגישו שהעוררים ובני משפחתם סברו שהצו לא יבוצע בשל כך שניתנו 45 יום לערעור על פסק הדין וכי באותו בוקר שהגיעו הכוחות ומיד עם היוודע להם הדבר, פנה עו"ד לבית המשפט ובית המשפט אף עיכב את הביצוע, אך הדבר היה כבר לאחר הריסת הבית. מכאן נטען כי גם אם נסיבות האירוע קשות, הרי לא מדובר באירוע מתוכנן אלא באירוע מצער שנגרם בסערת רגשות.

בית המשפט קמא קבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעוררים וכי קיימת עילת מעצר של מסוכנות. באשר לטענות בדבר כרסום בראיות, פירט בית המשפט קמא את הראיות לגבי כל אחד מהעוררים וציין כי בשלב זה אין בית המשפט נדרש לשאלות של מהימנות ומשקל ומכאן קיימות ראיות לכאורה כנדרש בשלב זה.

באשר לעילת המעצר, נקבע כי קיימת עילת מעצר של מסוכנות לאור מעשיהם של המשיבים ובסופו של דבר ציין כי נוכח היעדר עברם הפלילי של המשיבים מחד והמסוכנות הגבוהה מאידך, אפשרות שחרורם לחלופת מעצר תבוצע בזהירות ובסיוע שירות המבחן, ומכאן נדחה הדיון לצורך הגשת תסקיר ליום 20.11.2014.

בדיון בפני טענו ב"כ העוררים ברוב טעם, תוך שהדגישו כאמור את הנסיבות המיוחדות של האירוע; את העובדה שמדובר בעוררים נעדרי כל עבר פלילי השוהים במעצר משך 17 יום לראשונה בחייהם וכי עד למועד הגשת התסקיר, כפי שנקבע על ידי בית המשפט קמא, ישהו במעצר מעל לחודש ימים.

נטען כי קיים כרסום בחומר הראיות כאשר ב"כ העורר 1 טען כי חלקו פחות וכי כל אחד מבאי כוח העוררים הדגיש את נסיבות המיוחדות של העורר אותו הוא מייצג.

באשר לעוררת 5 צוין שמדובר במי שבגרה רק לאחרונה, והשהייה במעצר קשה לה.

ב"כ העוררים הפנו למקרים דומים בהם שוחררו עוררים במקרים מסוג זה, ואף למקרים חמורים יותר על פי הנטען.

ב"כ המדינה ביקש לדחות את הערר, תוך שציין כי המדובר באירוע חמור ביותר אשר סיכן את השוטרים, כאשר היה מדובר בהתפרעות של אנשים רבים שהעוררים נטלו בה חלק משמעותי ומכאן יש להתייחס לעניין זה בכובד ראש ודבר זה משליך אף על הצורך בבחינת חלופת המעצר, בזיהרות כפי שציין בית המשפט קמא ועל ידי שרות המבחן.

בחנתי את החלטת בית המשפט קמא על מגוון חלקיה, החלטה מפורטת ומנומקת המתייחסת הן לטענות בדבר ראיות לכאורה והן לשאלת עילת המעצר והשחרור לחלופה.

באשר לראיות לכאורה, הרי ב"כ העוררים למעשה הסכימו לליבת הראיות ובית המשפט קמא ניתח את מכלול העדויות ובדין מצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעוררים.

אכן, כעולה אף מכתב האישום, לכל עורר מיוחס חלק אחר, לדוגמה העורר 1 אכן נעצר בראשית האירוע לעומת עוררים אחרים. ברי כי בחינת עניינו של כל אחד מהעוררים צריכה להיעשות הן ביחס לחלקו הספציפי והן ביחס למכלול האירוע בנסיבות העניין.

מכלול נסיבות העניין מלמד כי המדובר באירוע חמור, כפי שציין אף בית המשפט קמא, אשר למרבה הצער אין המדובר באירוע בודד בו נתקל בית המשפט לאחרונה, כאשר שוטרים המבקשים להשליט סדר או לסייע בביצוע צווים שיפוטיים שניתנו כדין, מוצאים את עצמם חשופים לאלימות המופנית כלפיהם על ידי מספר רב של אנשים.

אכן, בעניין זה נסיבות האירוע ביחס לטענות שנטענו בדבר הרקע לדברים ועניין עיכוב הביצוע, לבד, והתנהגות העוררים ואחרים נוספים באותה התפרעות, עומדת בנפרד ויש לבחון אותה בפני עצמה. שהרי אם לא כן אעשה, נימצא נותנים גושפנקא מסוימת להתפרעות כנגד שוטרים או גורמים אחרים המבצעים תפקידם על פי דין, ולא היא.

על כן, בעניין זה לא ראיתי כי נפלה שגגה בניתוח שעשה בית המשפט קמא באשר לראיות לכאורה ולעילת המעצר.

ייאמר עוד כי כפי שציין ב"כ המשיבה מתחייב באירועים מסוג זה מבט על האירוע בכללותו ולא ניתן לפרוט לפרטים את חלקו של כל אחד, אך עם זאת עדיין בבוא בית המשפט לשקול את שאלת המסוכנות הספציפית אל מול חלופת המעצר, יש לעשות זאת באופן פרטני.

מכאן לסיפא להחלטת בית המשפט קמא אשר לאחר שקבע כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר, מצא לנכון לבחון

אפשרות שחרור העוררים לחלופת מעצר אך ראה לנכון לעשות זאת בסיוע שירות המבחן, על מנת שהבחינה תהיה בזהירות רבה ובסיוע שירות המבחן.

בעניין זה דעתי היא כי במכלול נסיבות העניין שבפנינו, בהינתן העובדה שמדובר בעוררים אשר כולם נעדרי עבר פלילי ובשים לב למהות העבירות, אשר אף אם הן מעידות על מסוכנות, הרי אין מדובר במסוכנות מתמשכת כלפי גורם ספציפי ועל כן היה מקום שבית המשפט יתרשם מן החלופות בעצמו.

אכן שרות המבחן הינו גורם מקצועי וכלי עזר חשוב בידי בית המשפט. עם זאת, הפסיקה חזרה וציינה כי על בית המשפט לשקול בכל מקרה לגופו האם יש צורך בהגשת תסקיר, אם לאו.

על פני אותו מנעד מצויים, בצד החמור של המתרס, אותם מקרים בהם אין מקום לבחינת העניין על ידי שרות המבחן שכן לא תסכון חלופת מעצר באותו מקרה ועל כן אין מקום להטריח את שרות המבחן. אף בית המשפט קמא לא סבר שמקרה זה בא בגדר מקרים אלו.

בצד האחר של המנעד מצויים המקרים בהם קיימת חשיבות רבה לחוות הדעת של שרות המבחן כגורם מקצועי טיפולי כגון מקרים בהם מדובר לדוגמה באלימות במשפחה או בשימוש בסמים או באלכוהול, מקרים בהם ברור כי יש יתרון מובהק לשרות המבחן על פני בית המשפט, בהן בהערכת מצבו של מי שעומד בפניו והן בהערכת אפשרות החלופה להתמודד עם אותה מורכבות, אם בתוך המשפחה ואם בבעיית התמכרות כזו או אחרת.

בפסיקת בית המשפט העליון צוין לא אחת כי על בית המשפט בבואו לשקול אפשרות שחרור לחלופה, להפעיל שיקול דעת ולא להשתמש בשרות המבחן בכל מקרה ומקרה, ראה לדוגמא בש"פ 478/12 פריח אל עאסם נ' מדינת ישראל (מיום 23.01.2012). כבוד השופט עמית מציין בהחלטתו זו כי ברור כי בעולם אידיאלי המצב הרצוי הוא שכל חלופה תיבחן על ידי שרות המבחן, אך הרצוי לחוד והמשאבים המסוימים לחוד.

בנסיבות ענייננו, ומבלי להקל ראש בחומרת העבירות, בשים לב לעובדה שכל העוררים נעדרי עבר פלילי, ובשים לב לעובדה שהעוררים שוהים במעצר כ-17 יום ועד להגשת התסקיר הם ישהו במעצר למעלה מחודש ימים, מצאתי כי יש לקבל את הערר בעניין זה, היינו שיש מקום להורות על החזרת הדיון לבית המשפט קמא על מנת שיבחן את החלופות שהוצעו לו, ללא צורך בהגשת תסקיר ויחליט, לאחר בחינת החלופות לגופן.

אשר על כן, הערר מתקבל במובן זה שייקבע דיון בבית משפט השלום, במידת האפשר ביום א' או ב' הקרוב, וזאת על פי יומנו של שופט המעצרים, כאשר בדיון זה יציגו העוררים את כל החלופות שבידיהם להציע ובית המשפט יבחן אותם לגופן כאמור.

העתק מהחלטתי יישלח בדחיפות לבית משפט השלום לצורך קביעת דיון בהקדם האפשרי.

ניתנה והודעה היום ו' חשוון תשע"ה,
30/10/2014 במעמד הנוכחים.
יעל רז-לוי, שופטת